

De wereld rond in 192 steden

Fotograaf Jeroen Swolfs legde het straatbeeld vast in de hoofdsteden van alle landen ter wereld. Nou vooruit, hij moet er nog zes. Maar ook die foto's komen er.

Xanne Visser
 Amsterdam

Terwijl de kerkklokken op de achtergrond luiden, is op een groot scherm een foto te zien van tien hardlopende mannen. Nieuw-Zeeland, Wellington staat er in dikke letters boven. Op het doek ernaast loopt een kameel over de weg, langs mensen die hun kleren wassen in de rivier. Niger, Niamey, aldus het bovenschrijf. Over de derde foto loopt een vrouw in een wapperende, blauwe boerka als een geestverschijning door de straat. Afghanistan, Kabul. Het laatste scherm toont een lange, Arabisch ogende straat, waar mensen zich verzamelen voor boekenstalletjes. Irak, Bagdad, leest de titel.

Blijf 25 minuten in de cirkel van schermen staan en je hebt een glimp opgevangen van alle landen ter wereld. Voor de tentoonstelling *Streets of the World* reisde fotograaf Jeroen Swolfs (41) in zeven jaar langs 192 hoofdsteden, om het leven op straat met één foto vast te leggen. De bijna tweehonderd resultaten zijn nu te zien in de Nieuwe Kerk in Amsterdam – afwisselend op grote schermen en verspreid over een lang tafelblad.

In 2009 ving Swolfs zijn droomreis aan. In eerste instantie uit interesse naar andere culturen, maar al snel werd het doel een positief wereldbeeld te laten zien. 'De nadruk ligt in de media vaak op negativiteit', zegt Swolfs, zijn gezicht nog gebruind van zijn laatste reis. 'Oorlog, bloed en seks doen het altijd goed. Maar zelfs in oorlogsgebieden kun je positieve verhalen ontdekken. Ik wilde de hoop en gebondenheid die ik tijdens mijn reis overal tegenkwam, laten terugkomen in de straatbeelden.'

Daarom geen trekpleisters als de Eiffeltoren of het Witte Huis in beeld, maar ontmoetingsplekken. Markten, havens, maar ook vluchtelingkam-

pen. In vier tot vijf dagen zocht Swolfs in elk land naar dé plek, soms koos hij die van tevoren. 'Over de boekenmarkt op de duizend jaar oude Al-Mutanabbi-straat in Bagdad had ik eerder gelezen. In 2007 is er een autobom van Al-Qaida ontploft, waarbij 68 mensen omkwamen. De straat is weer opgebouwd en de boekenmarkt bloeit opnieuw dankzij donaties uit de hele wereld. Op zo'n bijzondere plek breng ik dan al mijn tijd door.'

In totaal schoot Swolfs tweehonderdduizend foto's. 'Het gaat altijd mis, mensen doen nooit wat je wilt. Ik stond regelmatig te vloeken. Dagenlang wachtte ik soms op dezelfde plek, in de hitte, tot er iets grappigs of bijzonders gebeurde.' Ondanks zijn wisselende bestemmingen – van Azië en Oceanië, via Zuid-Amerika naar Noord-Amerika, om te eindigen in Afrika – maakte Swolfs alle foto's op dezelfde manier. In kleur, met dezelfde hoek, scherptediepte-instelling en horizonlijn. 'Daardoor kun je 192 foto's achter elkaar bekijken zonder helemaal lijf te worden.'

Achter de momentopnamen schuilen soms heftige verhalen, die Swolfs opschreef voor een reisboek. 'Ik heb alles bijgehouden, van het prille begin tot het bittere einde.' Dit bittere gevoel komt voornamelijk na het bezoeken van een aantal oorlogsgebieden. In Liberia kreeg hij een pistool tegen zijn hoofd gedrukt, in de Centraal-Afrikaanse Republiek zag hij de gevolgen van een burgeroorlog.

'Naar Somalië wil ik het minst graag terug', zegt Swolfs. 'Ik fotografeerde daar, met beveiliging, het strand waar niemand mocht komen tijdens het regime van terreurgroep Al Shabaab. Nadat die was verdreven, hebben de bewoners het teruggeclaimd en sindsdien is het afgeladen met voet-

ballers. De Somaliërs koesteren de hoop om hun land opnieuw op te bouwen. Maar het is nog altijd onveilig: kort geleden is er weer een aanslag gepleegd op dat strand.'

De reis kent ook lichtere momenten. 'In Tbilisi, Georgië heb ik in de dieren-tuin een foto gemaakt van kinderen die naar een pinguïn kijken. De volgende dag werd die dieren-tuin weggevaagd door modderstromen. Tweederde van de dieren is helaas overleden, de rest zwalkte door de stad. Maar 'mijn' pinguïn werd levend teruggevonden in een rivier bij de grens van Azerbeidzjan.'

Zeven jaar reizen, met talloze keelontstekingen en voedselvergiftigingen, was een eenzaam bestaan. 'Vaak dacht ik: waarom maak ik het mezelf zo moeilijk? Maar het is mijn droom, dan haak je niet af.'

Swolfs moet nog zes landen om zijn reis compleet te maken: Eritrea, Equatoriaal-Guinea, Gabon, Pakistan, Libië en Jemen. Bang om in een zwart gat te vallen is hij niet: de tentoonstelling zal rondreizen, hij wil een bedrijf starten voor het stimuleren van groene technologie en hij maakt een film over illegale ivoorhandel. 'Maar de fotocamera gaat de hoek in, die ben ik na zeven jaar wel even zat.'

Streets of the World, t/m 10/7 in de Nieuwe Kerk, Amsterdam te zien. Het reisboek komt voorjaar 2017 uit.

Boven: Centraal Afrikaanse Republiek, Bangui. Onder: Kaapverdië, Praia.

Foto's Jeroen Swolfs

